

Felelős szerkesztő
MURANYI JOZSEF.
Szerkesztőség:
Kassa, Harang-utca 9.
Telefon: 150.
Megjelenik minden nap
délután 5 órakor.
Egyes szám **2** krajcár.
(4 fillér)
Kéziratot nem ad vissza
a szerkesztőségek.

NAPLÓ

KASSA, VASÁRNAP, 1910. ÁPRILIS 10.

HATODIK ÉVFOLYAM. — 81. SZÁM.

Előfizetési árak:
Kassán:
Egész évre . . . 14.—K.
Fél évre . . . 7.—
Negyed évre . . . 3.50.
Egy óra . . . 1.20
Vidéken:
Egész évre . . . 20.—K.
Kiadóhivatal:
Kassa, Harang-utca 9.
Telefon: 150.
Hirdetéseket petit sor szá-
mításal díjszabás szerint

Szaglászni már . . .

Kassa, április 9.

A híresek szaglászni már. Egyikük itt járt és körülnézett. Azt hisszük azonban, hogy nem valami biztató reménységgel távozott. Pedig hát Fried Lajos képviselő ur — mert róla van szó — nem tartozik éppen a peszimista politikusok közé: Nem egyéniségéből következtetjük, mert nem ismerjük Munkács város követét. Hanem a politikai társaságát tekintjük, ahol a hatalmi éhség optimizmusán minden fajta bolondgomba megtermett már. De úgy véljük, hogyha a képviselő ur el is hitte az alvezéreknek mindazt a bécsi kuriózumot, amellyel többek őt is a falnak vihették, — itt nem igen találhatott olyan komoly embert, aki őt csak félig-meddig is meggyőzhette volna arról, hogy a pártja Andrassy ellen való minden kísérletezéssel szemben a csúfos kudarcot kikerülhesse . . .

Mert értsük meg jól. Amikor arról volna szó, hogy a bankosok politikai handabandázását éppen itt, közvetlenül az Andrassyhoz való nagy és nemes motívumokból táplált ragaszkodásunkkal szemben látnók, a felháborodás oly elementáris tüze törne ki a lelkekből, hogy szinte kívánjuk ezt a kísérletezést. Tessék csak megpróbálni. Tessék ha azt akarják, hogy Andrassy becsületes politikája és nemes egyénisége iránt való nagy tiszteletünk és szeretetünk még az eddiginél is erősebben megnyilatkozzék. Ezt elérhetik. Talán a kudarcukon kívül valami olyasmit, ami végre egy tiszta politikai multtal bíró művelt város verdiktjével fogja ország-világ előtt hirdetni, hogy a politikai koklerkedés papír-massé dárdája a nemes polgári erények kemény sziklafalán meggörbült.

Hát csak folytassák a szaglászást és ha a való tények ismerete nem képes a vak optimizmusokon győzedelmeskedni, ám próbálkozzanak itt Andrassy ellen. Itt leszünk mi is a választásnál. Többek között majd megkérdeznők, ha olyan nagy a viselkedjük Andrassy ellen, miért szónokolt csak a minap is Zemplén vármegye székházában egyik leghivebb hívők Buza Barna Andrassy nagy egyéniségéről, a nemzeti fejlődés hitét erősítő tagadhatatlanul őszinte po-

litikájáról? Vajon miért? Talán csak éppen koklerkedésből, mert a mindenkori a pártérdekbe burkolt „nagy nemzeti“ érdekük ezt akkor éppen így kívánta? Avagy megkérdezzük, hogy a Fried Lajos ur politikája, avagy az Andrassyé változott meg azóta? hogy őt Munkács követe a nemzet „providenciális férfia“-ként ünnepelte Sárospatak piacán?

Mert ország-világ tudtával Andrassy a koalíció ellenzéki hadállásában nem hirdetett más politikát, mint ma, ellenben Fried Lajos et Consortes „a bankkérdéssel agyonütötték a katonai kérdést anélkül, hogy a bankot hozták volna,“ anélkül, hogy elfogadható magyarázat adhatnának a bekövetkezett és megjósolt tényről, hogy a Grossösterreich politikusai a mi jogos és méltányos aspirációnkból táplálkozó magyar nemzeti fellendülést, az ő válságos díjuk segítségével igyekeztek és igyekeznek dezavualni és visszaszorítani?

Hát csak tessék holnap jól körül szaglászni. Egy tiszta politikai multtal bíró okos város jó meggyőződésébe vetett hitünkkel — nyugodtan mosolyogva nézzük e legújabb koklerkedésüket.

A városok és az állam.

Visszatérítést kérnek és nem segílyt.

A polgármesterek a napokban értekezletet tartottak, amelynek tárgya az új városi törvény megalkotása volt. Évek óta ostromolják a városok a kormányt, hogy szolgáltatassa vissza nekik azokat a kiadásokat, amiket ők mint állami funkciókat teljesítenek a közigazgatás terhére. Ilyen állami feladatok, az adóügy, a katonai ügy, a rendőrség, az árva és gyámügyek. Ezeknek az ellátása évenként a kiadások majd egy harmadát teszik.

Az elmúlt kormány ez irányban megtette a kezdő lépést, amennyiben a városok segítségére bizonyos, évenként emelkedő segílyösszeg, kiutalását biztosította, ami egészen 8 millió koronáig emelkedik. Ez azonban csak átmeneti állapot, mert nem rendezti a városok és az állam közötti viszonyt.

Eppen a minapi értekezleten úgy határoztak a polgármesterek, hogy a városok nem segílyre szorulnak, hanem visszatérítést kérnek a teljesített állami funkciókért. Lukács Ödön nagyváradi tanácsos kitűnő munkája a tervezet, mely alaposan kitejti a visszatérítés módját. Valamennyi város számára visszatérítendő, a három évi átlag szerint az a kiadás, amit állami feladatok tel-

jesítésével végzett. A visszatérítés első sorban a tisztviselők fizetés rendezésére fordítandó, a további befektetésekre felhasználást illetően a város a maga jó belátása szerint intézkedik. Pótadó csökkentésre csak ott volna felhasználható a visszatérítés, ahol a pótadó a 80 százalékot meghaladja. Külömben, ahol a tisztviselők fizetése rendezve van, ott a visszatérítésből szociális intézmények létesítendők, a város rendezése, fejlesztése szintén ebből fedezendő.

A városok komoly mozgalmá most olyan utra terelődött, hogy van reá remény, miszerint egy igazságtalan teher alól megszabadul. Kassán hozzávetőleg a visszatérítés másfél százezer koronát tesz, e felett a város rendelkezni tud, olyan kérdések, mint a közvágóhid, kulturpalota, villamos vasut, a megoldást illetően megjavulnak.

Miért drágák a lakások?

Nincs mód a külső építkezésre.

A drágaságról ma alig lehet már újabb dolgokat mondani. Ami volt panasza, a közönség elsimta. Most többnyire fásultan belletörődik a látszólagos változathatalanba s várja az idők jobbra fordulását. A drágaság három irányban érezteti hatását: a lakás, az élelem és a ruházkodás terén. Ez alkalommal csak a lakásdrágaságot érintjük.

Kassa sok elmaradottsága és pótolni valója mellett a lakás kérdés szerencsés megoldása elsőrangú városkormányzati feladat. A nagyobb vidéki városok példája ide nem hatolt, a lakásügy nem városi politikai program, hanem egyszerűen a háziurak privát gazdasági ügye. Hogy így van, azt bizonyítani nem kell. Inkább vizsgáljuk meg azokat az eszközöket, amikkel javítani lehet az állapotokon.

Hónapok óta foglalkoznak a lakásügygel az állami tisztviselők. Szóba került egy tisztviselő-telep ügye. Az egészséges terv azonban alig tud életre vergődni, mert ilyen telepek a létesítése számos előfeltételt követel, amire ők saját anyagi erejükkel képelenek. Tudjuk, hogy egy ilyen telep csak a város külső részén, ahol olcsó az építéstelek — épülhet. Am az első dolog, ami az építkezésre hajlandók kedvét szegi, a távolság. A kiszemelt alkalmas terület messze esik a várostól. Ha volna egy közúti közlekedés, mely összeközné a telepet a várossal, senki se idegenkedne a város külső részén való lakástól. A megközelítés könnyebbsege erős építkezésre hangolná azokat, akik most huzakodnak a távolság miatt.

Kassa, mely nagyjából a tisztviselő családokból él, vajon nem kötelese olyan eszközök támogatásában segílykedni, amelyek a közúti közlekedést lehetővé teszik. Hiszen jól tudjuk, hogy a bank is csak olyan házra ad jelzálogkölcsönt, melynek értékét biztosítva látja. Es mi biztosítja ház értékét? Hogy lesz állandó lakója, bármikor jó fekvésnél, megközelíthetőségénél fogva értékesíthető. De hát lehet erre hivatkozni, a mostani körülmények között annak, aki például a javító intézettel szemben épít há-

zat? Mondhatja-e az illető, hogy ezekért az egészséges lakásokért tülekedik a közönség? Nem, mert nincs közúti közlekedésünk, s bizony gyalogszerrel innen bajos napjában többször ki és bejárni a városba.

A lakáskérdés megoldásának első feltétele, hangsúlyozzuk, hogy a drága belvárosi lakások helyett a külső városrészekben is lakhasson a közönség. Erre a célra azonban elengedhetlen a közúti közlekedés létesítése. Ha volna közúti vasutunk, a város terjedelme is gyarapodna, mert most messzeső részek is kiépülnek. Nem lehetne beszélni lakáshiányról, a háztulajdonosok is abba hagynák a stájerolást. Tegnap kifejtettük, hogy az üzleti forgalom szempontjából mennyire káros, hogy nincs forgalmelosztó közúti vasutunk, ma igyekeztünk kimutatni, hogy a lakásdrágaság egyetlen fegyvere megközelíthetővé tenni a külterületet a belvárossal.

Jaj, itt az üstökös!

A réműlet halotta.

Hónapok óta izgatja az obszervatóriumok tudós népét és a kávéházi ujságoivósót egyaránt a Halley-üstökös érkezése. Sok babonás és feltudakos balhit került köztudatba a vendégcsillagról. Kalandos fantáziák rémséges katasztrófákat jövendölgettek az üstökösrel való találkozásunk idejére, hogy a kométa gázaival megmérgezi a föld légkörét. A babonás, könnyen hívő nép között hamar elterjedt a rémhír és kivált a falusi nép babonás rettegéssel várta az üstökös érkezését. Most, hogy néhány nap óta a hajnali órákban szabad szemmel is látható a Halley-üstökös a keleti égbolton és a falusi nép előtt kétségtelenné vált az érkezése, egy-egy babonás faluban óriási a réműlet.

Mesék járnak a világ végéről, döghalárlól s a nép tudatlanságával sokan vissza is élnek s a helyett, hogy megnyugtatónak a babonás embereket félremagyarázott ujsághirekkel, még inkább réműletbe ejtik a falusi népet.

Pedig már a legmértékadobb szaktekintélyek megnyugtatták a felizgatott kedélyeket, hogy néhány érdekes tüneményen kívül semmi következménye sem lesz az üstökösrel való találkozásunknak. És mégis a babonás félelem már öngyilkosságba kergeti a hiszékeny jámbor hegyi lakókat.

Kocsuba biharmegyei községből írják, hogy tegnap hajnalban odavaló pásztorok szabad szemmel tisztán látták a csóvás csillagot a keleti égbolton. Nagy lelkesedéssel hazafutottak és elmesélték a faluban, hogy itt van már a rossz csillag, ők már látták s most már minden nap nőni fog, hogy végre eltakarja az eget s akkor vége lesz a világnak.

A mese hirtelen terjedt a hiszékeny nép közt s egy Koszta Péterné nevű zsupori vénasszony annyira kétségbeesett, hogy félelmében a kutba dobálta összekuporgatott pénzét s maga is a kutba ugrott. Mire a szerencsétlent kihúzták a kutból, már halott volt.

Andrássy nagy kávéház
Fő-utca 85. szám.
 (Andrássy-palota.)
 Modern, uri kényelemmel berendezve, a felvidék legn. kávéháza.
 Előkelő társaságok itt találkoznak.
Hét amerikai karambol asztal.

HIREK.

— Városi tisztviselők és a főispán. Sziklay Ede főispán személyesen kisürgette a belügyminiszteriumban a városi közgyűlés azon határozatát, mely az államsegélyből a tisztviselők fizetését arányosítani volt hivatva. Tegnap Eder Ödön polgármester küldöttség élén tolmácsolta a tisztviselők köszönetét a gyors és eredményes elintézésért. A főispán elhárította maga felől az érdemet, kijelentvén, hogy amiért másoknak szolgálatokat tesz, nem vár külön köszönetet. Igen örül, hogy sikerült az akadályokat elhárítania, mert a megérdemelt javadalmazás tartja fenn a tisztviselő munkakedvét, már pedig ezt a város és a haza érdeke is úgy kívánja.

— Az államvasutak új igazgató elnöke. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a minisztertanács Marx János miniszteri tanácsos államvasuti igazgató elnökölyettest a m. kir. államvasutak igazgatóságának elnökévé kinevezte.

— Ifjusági élet. A kassai jogakadémia ifjusági körének szépirodalmi szakosztálya f. hó 14 én csütörtökön este fél 6 órakor a jogakadémia nagytermében felolvasással egybekötött vitaestélyt rendez. Köves István III. éves joghallgató tart az Ady-kultuszról ismertetést, melyben érdeklődőket szívesen lát a szakosztály.

— Ujtás a katonai bíraskodás terén. Legközelebb érdekes ujtást léptetnek életbe a katonai bíraskodás terén. Ugyanis ezideig a katonai bíróságok elé tartoztak azok a polgári egyének is, kik katonai hatóságok vagy katonai személyek ellen mint katonák, vagy mint tartalékosok követtek el vétséget. Ezután azonban mind az ilyen természetű ügyek a polgári bíróság elé kerülnek.

— Szegény napidijasok. Mentől szegényebb az ember, annál kevesebb kedvezményben részesül s a szegény embert, amint a közmondás tartja, még az ág is huzza. A belügyminiszter most kiadott körrendeletében azt mondja, hogy minden állami és közigazgatási alkalmazott, még a hivatalosolga is, mentes a törvényhatósági és utadó alól; a törvényhatóság díjokai vagy bárminemű napidijjai e mentességben nem részesülhetnek, mert az 1893. évi IV. t.-c. §-ának rendelkezései nem vonatkoznak diurnistákra.

— Betiltott népgyűlés. A szociáldemokrata-párt vasárnap délelőtre jelölő nagygyűlést hirdetett, melynek az lett volna a célja, hogy Andrássy Gyula gróffal szemben dr. Kunfi Zsigmondot léptessék fel képviselőjelöltnek. Amint értesülünk, a főkapitány a gyűlés megtartására kért engedélyt megtagadta s úgy a gyűlés nem lesz megtartva.

— Az adótörvények elhalasztása. Az új adótörvények elhalasztása — mint biztos forrásból értesülünk — most már küszöbön állónak mondható. Hírforrásunk szerint ugyanis a kereskedelemügyi miniszter, a kereskedelmi és iparkamarának és más kereskedelmi intézmények felterjesztései folytán érintkezésbe lépett a pénzügyminiszterrel és az új adótörvények életbeléptetésének elhalasztása iránt a tárgyalásokat megindította. Az összeülő új parlament első teendői közt pedig az új adótörvény revíziója is helyet foglal.

— Engedély nélkül koldultak. Alexi Péter, a vele vadházasságban élő Novák Anna és Hudák Jánosné tegnap a Bubicz Zsigmond-utcában a járó-kelőket koldulásaikkal molesztálták. A rendőrszem emiatt előállította őket a rendőrségen, ahol engedély nélkül való koldulás miatt megindították

ellenük az eljárást. — Ugyancsak engedély nélkül való koldulás miatt állították elő Rosenberg Ábrahámot is, akitől az összekoldult pénzt elkobozták s megindították ellene az eljárást.

— Ujtás a postatakarékpénztári csekkforgalomban. A postatakarékpénztár igazgatósága április hó 1-től kezdve a csekk-számlakivonatok kezelésében azt az ujtást léptette életbe, hogy mindazon esetben, midőn valamely csekk-számlára clearing átutalás történik, erről ahhoz a számlakivonathoz, amely a jóváírást közli, külön értesítést csatol, amelyből az átutaló számlatulajdonos neve, valamint az átutalt összeg kitűnik.

— Hangverseny az Andrássy-kávéházban. Ma, szombaton este a kassai honvédkerületi zenekar Kövér Dezső karmester vezetésével, este 8 órakor az Andrássy-kávéházban hangversenyt tart. A bemenet szabad.

— Népesedési mozgalom. A kassai anyakönyvi kerület születési anyakönyvébe 1910. március havában bejegyeztetett 127 születési eset. Törvényes fiú 47, törvénytelen 20. Törvényes leány 44, törvénytelen 14. Halva született 1 fiú, 1 leány. A halotti anyakönyvbe bejegyeztetett 95 haláleset. A természetes szaporodás tehát 30. Házasságot kötött 16 pár, ezen kívül 4 pár a kihirdetés alól való felmentéssel.

— Elfogott dinamit tolvaj. A városi közművek tulajdonát képező Csermelyvölgyben levő bódét március 26 án ismeretlen tettes feltörte és onnan 15 kilogramm dinamitot lopott el. Bár a közművek igazgatósága csak április 7 én közölte a lopást a rendőrséggel, a megindított nyomozás mégis eredménnyel járt. A rendőrség hozzáfogott a tolvaj kinyomozásához és értesítette a dologról a környékbeli csendőrsőket. A semsei csendőr Hován István felsőtökési erdőőr feljelentésére kinyomozta a tettest Kozsura György személyében, akinél a dinamitot meg is találták. Kozsurát tegnap letartóztatták.

— Az üzletek pünkösdi nyitvatartása. Gyakran fölmerült kereskedőink és iparosaink körében az a kérdés, vajon a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó rendelkezések a karácsonyi, husvét és pünkösdi ünnepek tartására is érvényesek. Husvét és pünkösdi vasárnapján az üzletek 10 avagy 12 óráig való nyitvatartása az erre vonatkozó rendelet intézkedései alapján meg van engedve. Husvét és pünkösdi másod ünnepjeire a többi ünnepekhez hasonlóan a vasárnapi munkaszünet rendelkezései nem bírnak érvénnyel. Ugyanez áll karácsony első és másod napjára. Azonban a közvetlen karácsony előtti vasárnapra a kereskedelmi kormány a munkaszünetet külön rendelkezéssel majdnem minden alkalommal felfüggeszti.

— Üzletváltás. Mint értesülünk a 20 év óta fenálló Gutfreund Samu utóda cipőáruház, gazdát cserélt s ezentúl, mint *kobrak-cipők raktára*, e jóhírnevű gyár egyed-árusa lesz.

— Ünneplik Zoványit. Zoványi Jenőt, az állásától fölmentett és fél nyugdíjjal elbocsátott református tanárt, a tudományos meggyőződés és bátor áldozatát Sárospatakon nagy ovációval fogadta a közönség és a lelkes tanuló ifjuság. Protestáns körökben általános és mély a fölháborodás a konventi bíróság maradi, vaskalapos ítélete fölött. Az ítélethez különben is szó fért, amint azt kiváló református tényezők magyarázzák. A bíróság sokkal kisebb rangú egyházi és világi férfiakból alakult, mint a dunamelléki egyházkerület, mely tudvalevőleg egyhangúlag hozta meg fölmentő határozatát. Zoványi Jenő nyugdíjazásában a tudományos meggyő-

zódés üldözését látják és olyan notabilitások itélik el, mint Darányi Ignác, Ballagi Aladár, továbbá több kuriai és közig. bíró, akiknek idején fölmentése mellett foglaltak állást. De jellemző az, hogy ha tekintetbe vesszük a két bíróság számát, kitűnik, hogy a huszonhét egyházi bíró közül huszonkettő Zoványit ártatlannak találta, tehát az ítélet sehogysem képviseli az illetékes református tényezők véleményét.

— **Részeg, mint közlekedési akadály.** Sztupár József és öccse István tegnap este alaposan berugtak s mivel alkohollal telt fejük már nagyon nehéz volt, szépen keresztben lefeküdtek a Kárpát-utca gyalogjárójára. A szabad közlekedés természetesen a két részeg miatt teljesen megakadt. Végre is a rendőrök szüntették meg a zavart s a két közlekedési akadályt betámogatták a városházára, ahonnan a városi józanitoba lettek internálva.

Színház

Színházi műsor:

SZOMBATON: A tavasz.
VASÁRNAP: d. u. A sötét pont.
este: Luxemburg grófja.
HÉTFŐN: Vera Violetta.
KEDDEN: A boszorkány.
SZERDÁN: A kis cukor.

— **Takarodó.** Beyerlein idegrázó darabja, mely először világitott be a német garnizonok kaszárnyafalai közé, tegnap zsufoolt ház előtt kitűnő előadásban került színre. A hatásosan, nagy realizmussal megírt katonadráma szépségeit erőteljes, összevágó játék domborította ki, amiben nagy része van az ügyes rendezésnek. A szereplők közül *Harsányi Margit*, *Virányi* és *Bartha István* játéka magaslott ki. *Harsányi Volkhardt Klárit*, a szerelmes katonaleányt kreálta és sok meleg érzést, művészi vonást vegyített alakításába. *Virányi* mint *Laufen*, megkapó közvetlenséggel és egyszerűséggel adta vissza a szerelmes, fiatal hadnagyot, *Bartha* pedig *Volkhardt* őrmester nehéz szerepében, játékának megrázó realizmusával aratott sikert. A közönség sokat tapsolt a szereplőknek, kik közül még *Majthényi*, *Bársony*, *Ungvári* és *Farago* váltak ki.

— **Családi tűzhely.** *Biró Lajosnak*, a modern magyar irodalom egyik legizmosabb tehetségű tagjának legújabb darabja a „Családi tűzhely.” Három egy felvonásos drámalettel köti le *Biró* a közönség figyelmét, melyek a családi élet apró mozzanatait állítják be a morálfilozófiai felfogásban. A darab Budapesten nagy sikert aratott s valószínűleg kedvező fogadtatásban fog részesülni *Kassán* is, ahol a próbák már javában folynak.

— **Váradi Margit jutalomjátéka.** A kassai színháznak régóta dédelgetett primadonnája *Váradi Margit*. Szinte összeforrt már a kassai községgel, melynek oly sok kellemes estét szerzett, s amely gyönyörű énekét, bájos játékát minden fellépése alkalmával új gyönyörűséggel élvezi. A mai est az ő estéje lesz s azok az ovációk, amelyekben szerető közönsége részesíteni fogja, nemcsak az ünnepezt művésznőnek fognak

szólni, hanem a vele összetorrott meleg érzésű, nemes lelkű nőnek is, ki diadalainak mámorában is a szerencsétlenekre, a nyomorban sanyolókra gondolt s aznap ajánlotta fel jutalomjátékának jövedelmét. A „Tavasz” ma esti előadása iránt oly óriási érdeklődés mutatkozik, hogy a jegyek kevés kivétellel mind elkelték. Ezzel is dokumentálta a közönség azt a szeretetet, mely *Váradi Margit*hoz fűzi, kinek a mai est kétségkívül hosszú időn át kedves emléke marad.

Berger nagy kávéház
az előkelő közönség találkozóhelye
Hangversenyek mindennap.
Chikágói Karambol asztalok.

IRODALOM.

— **Az Est: a hirlapírás szenzációja.** Április 15-én *Miklós Andor* szerkesztésében Budapesten új napilap indul meg *Az Est* címmel. Délután két órakor jelenik meg s az első teljes ujság lesz, mely még az nap este a magyar városokba viszi a főváros, az ország és a világ az napi híreit. *Az Est* a mindennap délutáni legelső gyorsvonattal indul és minden más ujságot megelőzve érkezik a magyar városokba. *Az Est* független politikai napilap, szabad és meg nem alkuvó a politika, a társaság, a színház, sport és közgazdaság legújabb híreivel; szókimondó és radikális függetlenségben vele senki sem konkurrálhat. Mottója ez: „Senki se lehet olyan nagy, vagy olyan gazdag, hogy *Az Est* ne mondja meg róla az igazságot és senki sem lehet olyan kicsiny és szegény, hogy *Az Est* meg ne hallja a szavát.” Szerkesztősége a legelsőrangú. Munkatársai: *Ignotus*, *Bródy Sándor*, *Molnár Ferenc*, *Pásztor Árpád*, *Kéry Pál*, *Adorján Andor*, *Gergely István*, *Kemény Simon*, *Szép Ernő* és *Salusinszky Imre* helyettes szerkesztő; olyan gárda, melyet magyar lap alig mu'athat fel. Sportrovatot az országos hírű atléta: *Gillemot Ferenc* vezeti, s minden rovat élén a legkitűnőbb emberek állanak. Technikai kiállításában *Az Est* páratlan. Előfizetési árai: egész évre 16 korona, félévre 8 korona, negyedévre 4 korona és egy óra 1 korona 40 fillér. Egyes szám ára 4 fillér (2 krajcár) s minden nap legalább tizenkét négyhasábos oldalon jelenik meg. *Az Est* szerkesztősége és kiadóhivatala Budapest, VII. Miksa-u. 8. (Athe-neum-palota).

— **Lengyel Géza Véletlenek.** Lengyel novellái érdekesekek; de érdekességüket nem valami ravaszul kieszelt, frappirozó mesének, hanem a jól meglátott, művészi alakított embereinek köszönhetik. Novelláinak felépítése mesteri. Biztos kézzel állítja be alakjait s történeteit nem vignettaszertien, kívülről ragasztja rájuk, hanem belőlük fejleszti, nyugodtan művészi arányokba állítva elbeszélésének eseményeit. Stylusa fölényesen biztos. A tárca novella legkitűnőbb művelője. A könyv a Nyugat kiadásában jelent meg a szokott izléses kiállításban. A cimlapot *Falusi Elek* rajzolta. Ára: 3 korona. — Kapható: *Vitéz A.* könyvkereskedésében Fő-utca 75.

TÁVIRAT — TELEFON.

Választási hírek. Jelölések.

Girált, április 9.
Az itteni Nemzeti Munkapárt *Bujánovich Géza* földbirtokost jelölte, aki a jelölést elfogadta.

Abrudbánya, április 9.
Dr. Rósenberg Gyula ma érkezett ide Gyulafehérvárról, hívei nagy fogadtatásban részesítették.

Mátészalka, április 9.
Kossuth Ferenc felhívást intézett a függetlenségi választókhoz, hogy *Szalkay Sándort*, a függetlenségi eszme régi harcosát jelöljék. *Szalkay* 14-én mond programbeszédet.

Szekszárd, április 9.
Batthyányi Tivadar gróf vasárnap érkezik ide, hogy programbeszédét megtartsa.

Toselliék nem válnak.

Genf, április 9.
Egy itteni ügyvéd megcáfolja azt a hírt, mintha a *Toselli házaspár* elválna. *Toselliné* bizonyos információk végett *Montreux-be* utazott, de ismét visszatért férjéhez.

130000 kor. ügyvédi honorárium.

Arad, április 9.
Az itteni törvényszék ma megítélte a legnagyobb ügyvédi honoráriumot. *Tagányi Sándor* aradi ügyvéd évek előtt pert indított *Sulkovszky herceg* ellen 150000 korona perköltség iránt. A törvényszék ebből ma 130000 koronát meg is ítélte.

Elfogott hamis pénzgyártók.

Budapest, április 9.
A rendőrség letartóztatta *Ita Sándor* és *Biró István* erzsébetfalvai lakosokat, kik hamis ötkoronások előállítására egész gyárat rendeztek be.

Nyertes osztálysorsjegyek

Budapest, április 9.
Kihúztak ma a következő osztálysorsjegyek: 10000 koronát nyert 9353. szám; 5000 koronát nyert 14866, 26003, 59193, 105017. számok.

A mentők sikkasztója.

Budapest, április 9.
A budapesti mentőegyesület pályázat útján irodavezetőnek *dr. Kertész Józsefet* alkalmazta, kiről mindenhonnan a legjobb információk érkeztek. Az irodavezető aztán nagy összegeket elsikkasztott és megszökött. Kiderült róla, hogy nem doktor, sőt nem is jogvégzett.

A foghuzás áldozata.

Paks, április 9.
Hammel József itteni lakos fájós fogát a kovácshoz ment kihuzatni, aki *Hammel* egész állkapcsát kiszakította, amibe ez belehalt.

SALAMANDER cipők a legjobbak

Egyedüli raktára **Kassán**
Gutfreund Samu
Fő-utca 43-ik szám.

Női- Férfi, Chevreaux, Box, barna és fekete cipők egységára **K 16.50.**

Magyar Általános Hitelbank

Központ: Budapest. Kassai fiókja Fő-utca 45. szám.
(Kossuth Lajos-utca sarkán.)

Részvényfőke 60.000.000 kor. Tartaléktőke 36.500.000 korona.

Hivatalos órák: d. e. 9—12-ig, d. u. 3—4-ig

ALÁÍRÁSI FELHÍVÁS.

Hivatkozással a magyar kir. pénzügyminiszter úr Ó Excellentiája hivatalos hirdetményére

112.550,000 korona

1910. évi magyar királyi adómentes 4° -os koronajáradék-kölcsön ezennel nyilvános aláírásra bocsáttatik.

Az aláírás 1910. évi április hó 12-én, kedden,

az egyes aláírási helyeknél szokásos üzleti órákban történik és pedig:

Budapesten: a magyar királyi központi állampénztárnál,

a Magyar Általános Hitelbanknál,

a magyar királyi postatakarékpénztárnál;

a magyar szent korona országainak területén:

a 4° -os magyar koronajáradék szelvényeinek beváltásával megbízott valamennyi állami pénztárnál; továbbá

Brassóban, Debreczenben, Fiumében, Győrött, Kassán, Keeskeméten, Nagyváradon, Pécsen, Pozsonyban, Szabadkán, Temesvárt a

Magyar Általános Hitelbank fiókjainál.

A magyarországi aláírási helyeken eszközzendő aláírásokra nézve a következő feltételek állapítottak meg:

1. Az aláírási ár 92¹/₂%-ot tesz, hozzáadva az 1909. évi december hó 1-től az átvétel napjáig járó 4° -os folyó szelvénykamatokat.

2. Az aláírás bejelentési ívekkel történik, melyek a fentemlített aláírási helyeken költségmentesen kaphatók.

3. Az aláírás alkalmával az aláírt összeg 5%-a biztosítékképpen leteendő és pedig vagy készpénzben, vagy olyan a napi árfolyam szerint számítandó értékpapírokban, melyeket az illető aláírási hely elfogadhatónak tart.

4. Az aláírás alapján átengedendő összeg az aláírás befejezte után mielőbb megállapítottatik s arról az aláírók értesítettnek. Minden aláírási helynek jogában áll az egyes átengedések összegét belátása szerint meghatározni. Ha az átengedés az aláírásnál kevesebbet tenné, a biztosíték felesleges része azonnal visszaadatik.

5. Az aláíró az aláírása alapján részére átengedett kötvényeket f. évi április hó 25-től kezdve legkésőbb f. évi május hó 31-ig tartozik átvenni. Az aláírónak jogában áll a neki átengedett kötvényeket a megjelölt időn belül 5000 koronánál nem kisebb részösszegekben is átvenni. Az átvétel megtörténte után az aláírási hely a letett biztosítékot elszámolja, illetőleg visszaadja.

6. Bejelentések, amelyek bizonyos meghatározott cimletekre szólnak, csak annyiban vehetők figyelembe, amennyiben ez az aláírási helyek mérlegelése szerint lehetséges.

7. Az átvétel ugyanazon helyen eszközzendő, ahol az aláírás történt.
Budapest és Wien, 1910. április havában.

S. M. v. Rothschild.

K. K. priv. Oesterreichische
Credit-Anstalt für Handel und
Gewerbe.

Magyar Általános Hitelbank.

K. k. privilegirte allgemeine
österreichische Boden-Credit-
Anstalt.